

Civilutskottets verksamhet riksmötet 2024/25

Utskottets ämnesområden

Civilutskottet bereder ärenden om

- äktenskaps-, föräldra-, ärvda-, jorda-, handels- och utskökningsbalkarna och lagar som ersätter eller har nära samband med föreskrifter i dessa balkar, i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning
- försäkringsavtalsrätt
- associationsrätt
- skadeståndsrätt
- transporträtt
- konkursrätt
- konsumentpolitik
- internationell privaträtt
- lagstiftning av annat allmänt civilrättsligt slag
- bostadsförsörjning och annan bostadspolitik
- plan- och bygglagstiftningen samt andra frågor som har nära samband med denna
- vattenrätt
- expropriation, fastighetsbildning och lantmäteriväsendet
- anslag inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Utskottets sammansättning

Inledning

Under riksmötet 2024/25 hade utskottet den sammansättning som framgår nedan. Fem av ledamöterna tillhörde Socialdemokraterna, fyra Sverigedemokraterna, tre Moderaterna, en Vänsterpartiet, en Centerpartiet, en Kristdemokraterna, en Miljöpartiet och en Liberalerna. Ordförande i utskottet var Malcolm Momodou Jallow (V). Vice ordförande var Mikael Eskilandersson (SD).

Ledamöter

1. Mikael Eskilandersson (SD), vice ordförande
2. Jennie Nilsson (S)
3. David Josefsson (M), ledig fr.o.m. 2024-09-10 t.o.m. 2024-12-20
4. Leif Nysmed (S)
5. Roger Hedlund (SD)
6. Laila Naraghi (S)
7. Lars Beckman (M)
8. Denis Begic (S)
9. Martin Westmont (SD), t.o.m. 2024-09-11
Rashid Farivar (SD), fr.o.m. 2024-09-11
10. Anna-Belle Strömberg (S)
11. Vakant fr.o.m. 2024-06-24
Noria Manouchi (M), fr.o.m. 2024-09-17 t.o.m. 2025-01-16
Jennie Wernäng (M), fr.o.m. 2025-01-24
12. Malcolm Momodou Jallow (V), ordförande
13. Larry Söder (KD)
14. Alireza Akhondi (C)
15. Björn Tidland (SD)
16. Katarina Luhr (MP), t.o.m. 2025-02-09
Märta Stenevi (MP), fr.o.m. 2025-02-10
17. Gulan Avci (L), t.o.m. 2025-02-25
Helene Odenjung (L), fr.o.m. 2025-02-25

Suppleanter

1. Sara Gille (SD), t.o.m. 2024-09-11
Mats Hellhoff (SD), fr.o.m. 2024-09-11
2. Markus Kallifatides (S)
3. Jennie Wernäng (M), t.o.m. 2025-01-24
Adam Reuterskiöld (M), fr.o.m. 2025-01-24
4. Jessica Rodén (S)

5. Patrik Jönsson (SD), t.o.m. 2024-09-11
Sara Gille (SD), fr.o.m. 2024-09-11
6. Adrian Magnusson (S)
7. Magnus Resare (M)
8. Johanna Haraldsson (S)
9. Ulf Lindholm (SD), t.o.m. 2024-09-11
Patrik Jönsson (SD), fr.o.m. 2024-09-11
10. Johan Löfstrand (S)
11. Ulrika Heindorff (M), t.o.m. 2024-11-13
Joanna Lewerentz (M), fr.o.m. 2024-11-14
12. Andreas Lennkvist Manriquez (V)
13. Dan Hovskär (KD)
14. Martina Johansson (C)
15. Patrik Karlson (L)
16. Ulrika Westerlund (MP)
17. Arin Karapet (M)
18. Andrea Andersson Tay (V)
19. Anne-Li Sjölund (C)
20. Mathias Bengtsson (KD), t.o.m. 2025-01-16
Camilla Rinaldo Miller (KD), fr.o.m. 2025-01-16
21. Magnus Oscarsson (KD)
22. Märta Stenevi (MP), t.o.m. 2025-02-09
Katarina Luhr (MP), fr.o.m. 2025-02-10
23. Robert Hannah (L), t.o.m. 2025-02-18
Gulan Avci (L), fr.o.m. 2025-02-25
24. Cecilia Rönn (L)
25. Birger Lahti (V)
26. Jan Riise (MP)
27. Angelica Lundberg (SD)

Extra suppleant

Åsa Hartzell (M) under David Josefssons ledighet

Kansli

Utskottet biträddes av ett kansli bestående av

1. Lisa Gunnfors, kanslichef
2. Susanne Sjöblom, föredragande
3. Mimmie Ahl, föredragande
4. Frida Lidén, föredragande
5. Johan Sehlström, föredragande
6. Karin Frank, föredragande, t.o.m. 2025-07-18
7. Peter Munck, föredragande, fr.o.m. 2024-10-01 t.o.m. 2025-03-31
8. Martin Eliasson, utskottshandläggare, fr.o.m. 2025-02-01

9. Olof Möller, utskottshandläggare, tjl. fr.o.m. 2025-08-04

10. Anja Kalkitsas, utskottsassistent, t.o.m. 2025-01-31

Utskottets verksamhet

Inledning

Utskottet höll 33 sammanträden under riksmötet. Sammanträdestiden uppgick till ca 24 timmar. Under riksmötet behandlade utskottet nio propositioner, en skrivelse från regeringen och 64 motionsyrkanden som hade väckts med anledning av dessa propositioner och skrivelser. Vidare behandlades 901 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 och 2024/25.

Sammanlagt lämnade utskottet 19 betänkanden till kammaren. Utskottet föreslog två tillkännagivanden till regeringen. Dessutom lämnade utskottet sex yttranden till andra utskott.

Utskottets verksamhet bestod även av arbete med EU-frågor, utvärdering och uppföljning samt forsknings- och framtidsfrågor. Utskottet arrangerade två offentliga sammanträden. Utskottet genomförde inga resor under riksmötet men deltog i ett interparlamentariskt utskottsmöte.

Betänkanden

Utskottet lämnade under riksmötet följande betänkanden till kammaren:

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik (CU1)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens budgetproposition 2024/25:1 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik samt ca 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 och 2024/25 som påverkade anslagen inom utgiftsområdet för 2025.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns en reservation och fyra särskilda yttranden. Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstod från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder (CU2)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2023/24:143 Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder och tre yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Bolag och brott (CU3)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2024/25:8 Bolag och brott, fem yrkanden i följdmotioner samt fem yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns fyra reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Tryggare hem för barn (CU4)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2024/25:10 Tryggare hem för barn, två yrkanden i följdmotioner samt åtta yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena.

I betänkandet fanns tre reservationer och fyra särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning (CU5)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2024/25:17 Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning, nio yrkanden i följdmotioner samt 15 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens förslag, och utöver det föreslog utskottet med anledning av motionsyrkanden ett tillkännagivande till regeringen om att vidta nödvändiga åtgärder för att ett system för register över skuld- och kreditinformation ska kunna inrättas. Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns tre reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (CU6)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2024/25:42 Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning, 16 yrkanden i följdmotioner samt tio yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens lagförslag. Vidare föreslog utskottet med anledning av motionsyrkanden ett tillkännagivande till regeringen om att se över hur användningen av reservationer och

förtur vid kommunal bostadsförmedling kan begränsas. Utskottet ansåg att riksdagen borde avslå övriga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns nio reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Familjerätt (CU7)

I betänkandet behandlade utskottet 143 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 48 reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Fastighetsrätt (CU8)

I betänkandet behandlade utskottet 42 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 13 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Hyresrätt m.m. (CU9)

I betänkandet behandlade utskottet 77 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 29 reservationer och tre särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ersättningsrätt samt insolvens- och utsökningsrätt (CU10)

I betänkandet behandlade utskottet 38 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 22 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Associationsrätt (CU11)

I betänkandet behandlade utskottet 26 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns tolv reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Konsumenträtt m.m. (CU12)

I betänkandet behandlade utskottet 75 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 30 reservationer och fyra särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Bostadspolitik (CU13)

I betänkandet behandlade utskottet 157 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 33 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Planering och byggande (CU14)

I betänkandet behandlade utskottet 166 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 37 reservationer och två särskilda yttranden.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Hushållningen med mark- och vattenområden (CU15)

I betänkandet behandlade utskottet 111 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 31 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ny strategi för levande och trygga städer (CU16)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2024/25:96 Ny strategi för levande och trygga städer och 16 yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga regeringens skrivelse till handlingarna och avslå följdmotionerna. I betänkandet fanns fem reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån (CU17)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2024/25:97 En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av

bostadslån, sex yrkanden i följdmotioner samt ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2024/25.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena. I betänkandet fanns tre reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ett nytt konkursförfarande (CU18)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2024/25:135 Ett nytt konkursförfarande.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens lagförslag.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Lättnader i byggkraven för studentbostäder (CU19)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens proposition 2024/25:132 Lättnader i byggkraven för studentbostäder och fem yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle bifalla regeringens lagförslag och avslå motionsyrkandena. I betänkandet fanns fem reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Yttranden till andra utskott

Utskottet lämnade under riksmötet följande yttranden:

- CU1y till finansutskottet över Utgiftsram för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik
- CU2y till försvarsutskottet över proposition 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030
- CU3y till utrikesutskottet över Kommissionens arbetsprogram 2025
- CU4y till socialutskottet över proposition 2024/25:89 En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter
- CU5y till miljö- och jordbruksutskottet över proposition 2024/25:102 Lättnader i strandskyddet – ett första steg
- CU6y till konstitutionsutskottet över skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024.

EU-ärenden

Subsidiaritetsprövningar

Under riksmötet gjorde utskottet inga subsidiaritetsprövningar av förslag till rättsakter från EU-kommissionen.

Granskningar

Under riksmötet gjorde utskottet inga granskningar av dokument från EU.

EU-frågor

Information

Under riksmötet informerade regeringen och Regeringskansliet om EU-frågor vid tre sammanträden enligt följande:

- Den 14 november 2024 informerade statssekreterare Mikael Kullberg utskottet om pågående förhandlingar i EU: förslag till förordning om sena betalningar, förslag till insolvensdirektiv, ändringsdirektiv om paketresor, förslag till en ny förordning om resenärsrättigheter vid resor med kombinerade trafikslag, riktlinjedebatt om EU:s flygpassagerarförordningar och strategiska riktlinjer på RIF-området.
- Den 28 november 2024 informerade tjänstemän från Finansdepartementet om pågående förhandlingar i EU: förslag till EU-förordning om leksakers säkerhet och förslag till paket om alternativ tvistlösning för konsumenter.
- Den 20 mars 2025 mottog utskottet skriftlig information från Justitiedepartementet om ändring av direktivet om företagens hållbarhetsrapportering när det gäller tidpunkterna för företagens rapporteringsskyldighet.

Överläggning

Utskottet överlade med regeringen vid ett tillfälle enligt följande:

- Den 8 april 2025 överlade utskottet med statssekreterare Mikael Kullberg om flygpassagerarförordningarna och regler för företagens hållbarhetsrapportering (prot. 2024/25:26).

Information under utskottssammanträden

Under riksmötet fick utskottet muntlig information vid ett antal sammanträden, utöver vad som redovisats i avsnittet EU-frågor, enligt följande:

- Den 17 oktober 2024 informerade Konsumentverkets generaldirektör Cecilia Tisell med medarbetare med anledning av fortsatta konsumentproblem med aggressiv marknadsföring m.m.
- Den 3 december 2024 lämnade Lantmäteriets generaldirektör Susanne Ås Sivborg med medarbetare information.
- Den 5 december 2024 informerade företrädare för forskningsrådet Formas på temat socialt hållbar bostadsförsörjning (nya kunskapsöversikter m.m.).
- Den 27 februari 2025 presenterade riksrevisor Christina Gellerbrant Hagberg med medarbetare granskningsrapporten Tillgången till kommunalt vatten och avlopp (RiR 2025:2).

- Den 18 mars 2025 informerade justitieminister Gunnar Strömmer med medarbetare om regeringens arbete för att motverka vräkningar av barn.
- Den 25 mars 2025 informerade statsrådet Andreas Carlson med medarbetare om läget på bostadsmarknaden och åtgärder för ett ökat bostadsbyggande.
- Den 8 maj 2025 presenterade riksrevisionsdirektör Claudia Gardberg Morner med kollegor granskningsrapporten Statens insatser mot ekonomiskt våld i nära relationer (RiR 2025:6).

Information under utskottsbesök

Den 14 maj 2025 besökte utskottet Justitiedepartementet för ett samråd om en kommande utredning med inriktningen att se över hur barns ställning i mål om vårdnad, boende och umgänge kan stärkas ytterligare.

Offentliga sammanträden

Utskottet anordnade två offentliga sammanträden:

- Den 7 november 2024 höll utskottet ett offentligt sammanträde om civilt försvar och krisberedskap inom bygg- och VA-sektorn m.m.
- Den 12 juni 2025 höll utskottet ett offentligt sammanträde om e-handeln och konsumenterna.

Uppföljning och utvärdering

Utskottet har en arbetsgrupp för beredning av frågor och utvärdering samt forskning och framtid. Under riksmötet ingick följande ledamöter och suppleanter i gruppen:

- Lars Beckman (M)
- Laila Naraghi (S) t.o.m. 2024-09-19
- Leif Nysmed (S) fr.o.m. 2024-09-19
- Martin Westmont (SD) t.o.m. 2024-09-19
- Rashid Farivar (SD) fr.o.m. 2024-09-19
- Katarina Luhr (MP) t.o.m. 2025-02-09
- Märta Stenevi (MP) fr.o.m. 2025-02-20
- Patrik Karlson (L) t.o.m. 2025-04-03
- Helene Odenjung (L) fr.o.m. 2025-04-03.

Forsknings- och framtidsfrågor

Den 27 mars 2025 hölls i riksdagen en forskningsdag knuten till utskotten. Arrangemanget bestod av en utskottsspecifik del och en gemensam del. I den utskottsspecifika delen medverkade professor Amir Rostami och utredare Johanna Skinnari. Temat var arbetslivskriminalitet och företag som brotts-

verktyg. Under den gemensamma delen, för vilken talmannen stod värd, hölls ett seminarium med temat kunskap för framtidens arbetsmarknad.

Utrikes resor

Utskottet genomförde inga utrikesresor under riksmötet 2024/25.

Utskottet deltog i en konferens enligt följande:

- Den 9 april 2025 deltog Markus Kallifatides (S) och Adam Reuterskiöld (M) i ett interparlamentariskt utskottsmöte i Europaparlamentet med temat bostäder till överkomliga priser för alla.